

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2024
(OR. en)

11235/1/24
REV 1

LIMITE

ELARG 89
FIN 574
BUDGET 42
JAI 1049
ASIM 59
MIGR 283

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: ST 10745/24

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 06/2024 του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία – Επωφελής τόσο για τους πρόσφυγες όσο και για τις κοινότητες υποδοχής, χωρίς όμως να διασφαλίζονται ακόμη ο αντίκτυπος και η βιωσιμότητα»

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα προαναφερόμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Περιβάλλον) στις 17 Ιουνίου 2024.

1. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η διευκόλυνση της ΕΕ για τους πρόσφυγες στην Τουρκία δημιουργήθηκε ως απάντηση σε μια άνευ προηγουμένου προσφυγική κρίση που αντιμετωπίζουν η ΕΕ και η Τουρκία. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευτεί να συνδράμουν την Τουρκία στην αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης. Το Συμβούλιο επικροτεί τις σημαντικές προσπάθειες της Τουρκίας για την υποδοχή και την αντιμετώπιση των αναγκών περισσότερων από 4 εκατομμυρίων προσφύγων και εκφράζει την ικανοποίησή του για τον συνεχή διάλογο ΕΕ-Τουρκίας στο πλαίσιο της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Σύμφωνα με τα συμπεράσματά του, της 12ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με τη διεύρυνση, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, η οποία παραμένει το βασικό πλαίσιο για τη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης.
2. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η διευκόλυνση, η οποία διαχειρίζεται συνολικά 6 δισ. EUR, προβλέπει κοινό μηχανισμό συντονισμού και έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίσει ότι οι ανάγκες των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής στην Τουρκία αντιμετωπίζονται αναλόγως. Οι τομείς προτεραιότητας της διευκόλυνσης είναι η ανθρωπιστική βοήθεια, η εκπαίδευση, η υγεία, οι δημοτικές υποδομές και η κοινωνικοοικονομική στήριξη.
3. Το Συμβούλιο ευχαριστεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο για την ειδική έκθεση αριθ. 06/2024 σχετικά με τη διευκόλυνση και λαμβάνει δεόντως υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις που διατυπώνονται σε αυτή. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι στόχος του ελέγχου, ο οποίος κάλυψε την περίοδο από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Ιούλιο του 2023, ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον η διευκόλυνση στήριξε τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία με αποδοτικό, αποτελεσματικό και βιώσιμο τρόπο, με εστίαση στο αναπτυξιακό σκέλος της παρεχόμενης στήριξης. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η εν λόγω ειδική έκθεση δίνει επίσης συνέχεια στις συστάσεις που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 27/2018, η οποία επικεντρώθηκε στον σχεδιασμό της διευκόλυνσης και στο ανθρωπιστικό σκέλος της χρηματοδότησης.

4. Το Συμβούλιο εκφράζει γενικά ικανοποίηση για το συνολικό συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι, σε μια δύσκολη συγκυρία, η διευκόλυνση παρείχε σχετική στήριξη στους πρόσφυγες και στις κοινότητες υποδοχής. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή βελτίωσε τη λειτουργία της διευκόλυνσης σύμφωνα με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2018, για παράδειγμα βελτιώνοντας την εκτίμηση αναγκών και ενισχύοντας το πλαίσιο παρακολούθησης, εξορθολογίζοντας τα χρηματοδοτικά μέσα, βελτιώνοντας τον συντονισμό της βοήθειας και βελτιώνοντας σημαντικά την αποτελεσματικότητα των έργων παροχής βοήθειας σε χρήμα. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης τη στρατηγική σημασία της βιώσιμης μετάβασης, με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος ίδιας ευθύνης και την ανάληψη συνεχούς δέσμευσης από τις τουρκικές αρχές, και σημειώνει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την παράδοση έργων στις αρχές. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης τις προσπάθειες της Επιτροπής να βελτιώσει το επιχειρησιακό περιβάλλον για τις (διεθνείς) μη κυβερνητικές οργανώσεις και υπενθυμίζει τις ευθύνες των τουρκικών αρχών προς το σκοπό αυτό.
5. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η διευκόλυνση παρείχε σχετική στήριξη και παρήγαγε τα προβλεπόμενα αποτελέσματα, ιδίως στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης, αν και η στήριξη στον κοινωνικοοικονομικό τομέα και στις δημοτικές υποδομές αξιολογήθηκε ότι ήταν λιγότερο προηγμένη. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης τη θετική εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η Επιτροπή αντέδρασε γρήγορα και αποτελεσματικά μετά τους σεισμούς του Φεβρουαρίου 2023, οι οποίοι είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται από τη διευκόλυνση.
6. Το Συμβούλιο σημειώνει την εκτίμηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι απαιτείται βελτίωση όσον αφορά τη βιωσιμότητα και τη μέτρηση του αντικτύπου της στήριξης που υλοποιείται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, ιδίως όσον αφορά την κοινωνικοοικονομική στήριξη και τα εμβληματικά έργα στους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις τέσσερις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς την Επιτροπή: να βελτιώσει την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των εξόδων· να ενθαρρύνει τις τουρκικές αρχές να καταστήσουν διαθέσιμα πιο συναφή δεδομένα για την εκπαίδευση όσον αφορά τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής· να βελτιώσει τη μέτρηση του αντικτύπου των έργων· να ενισχύσει τη βιωσιμότητα των έργων.

7. Το Συμβούλιο σημειώνει τις απαντήσεις της Επιτροπής που επισυνάπτονται στην ειδική έκθεση, μεταξύ άλλων ότι η Επιτροπή έχει αποδεχθεί τρεις από τις τέσσερις συστάσεις, και εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει να τις εξετάζει, ιδίως όσον αφορά τα συστήματα παρακολούθησης και τα ζητήματα διαχείρισης δεδομένων, καθώς και συγκεκριμένα ζητήματα που προσδιορίζονται στην ειδική έκθεση στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει αποδεχθεί εν μέρει τη σύσταση για την έναρξη συζήτησης με τα κράτη μέλη και τις τουρκικές αρχές σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της βιωσιμότητας ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης για τους δικαιούχους. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η πλήρης εφαρμογή της παρούσας σύστασης εκφεύγει του ελέγχου της Επιτροπής.
8. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο και τη διευθύνουσα επιτροπή της διευκόλυνσης σχετικά με τα ζητήματα που εγείρει η ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σχετικά με την υλοποίηση των προαναφερθεισών συστάσεων, και να εξασφαλίσει ότι αντιμετωπίζονται συστηματικά και, στο μέτρο του δυνατού, πλήρως. Με την επιφύλαξη πιθανών μελλοντικών συζητήσεων σχετικά με την πρόσθετη στήριξη για τους πρόσφυγες στο πλαίσιο μιας συνεκτικής, αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη στήριξη των προσφύγων, το Συμβούλιο ενθαρρύνει επιπλέον την Επιτροπή να αποτυπώσει τα πορίσματα της έκθεσης στον προγραμματισμό της πρόσθετης στήριξης για τους πρόσφυγες στην Τουρκία, ιδίως όσον αφορά τον αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα, καθώς και στις συζητήσεις της με τις τουρκικές αρχές, στο πλαίσιο της συνέχισης της στήριξης της ΕΕ προς τους Σύριους πρόσφυγες στην Τουρκία, όπως αποφασίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 την 1η Φεβρουαρίου 2024.